

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

BRNO (okr. Brno-město)

Novobranská ulice č. 3, parcela č. 257. SMO 1 : 5000 - odvozená, rok vydání 1987, list 9-0 Brno, 447 mm od Z a 234 mm od J sekční čáry, nadmořská výška cca 207 m n.m.. Sídliště-město. Vrcholný středověk, novověk. Záchranný výzkum.

V souvislosti se stavebními úpravami domu na Novobranské č. 3 byly v jeho zadním traktu zdemolovány četné přístavby a vyhloubena stavební jáma pro budoucí budovu. Při výzkumu byly zdokumentovány profily na stěnách stavební jámy. Výzkum (akce UB 76/97) proběhl ve dnech 1.-6. 9. 1997 a měl především ověřit průběh středověkého resp. novověkého opevnění.

Zjištěná situace na parcele č. 257 má spíše dokumentační hodnotu. K interpretaci vrstev pomáhá především geologický vrt, který zjistil kvartérní sprašové podloží o 2,50 m níže (203 m n.m.), než byla vybagrovaná úroveň stavební jámy a tedy i spodní hrany obou nakreslených profilů. Dále je potřeba vzít v úvahu i polohu lokality vzhledem k městskému opevnění, neboť je umístěna vně hradeb. Při stavbě hradeb se zpravidla využívalo vhodné konfigurace terénu - vyvýšených míst a okraje teras. Pravděpodobně i zde byla hradba vedena po hraně jistého terénního zlomu, který po ztrátě funkce obranného systému, byl postupně v průběhu 18. a 19. století zavážen materiálem z vnitřního města. K poměrně velkým úpravám terénu však na zkoumané parcele docházelo i v průběhu středověku, jak o tom svědčí nález studny a hlavně dochovaná výška kamenného roubení. Původní hloubka studny nebyla zjištěna, neboť objekt ležel mimo stavební jámu, která navíc neměla být hlubší, než je výška zdokumentovaného profilu. Zachycený úsek studny byl vysoký 2,10 m a ve výplni sice převažoval materiál ze 14. a přelomu 14./15. století, nicméně zde bylo poměrně velké množství i novověké keramiky. Přesnější určení stáří studny bez úplného vybrání jejího obsahu nelze blíže stanovit, než na vrcholný středověk.

Richard Zatloukal, ÚAPP Brno

Prameny:

Zatloukal, R., 1997: Brno, Novobranská 3. Nálezová zpráva č. j. 135/97 uložena v archivu ÚAPP Brno.

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Novobranská Gasse Nr. 3. Siedlung - Stadt. Hochmittelalter, Neuzeit. Rettungsgrabung.

BRNO (Brno-město)

Orlí ul., parc. č. 684/1,2. Sídliště. Středověk. Záchranný výzkum.

Výzkum (akce A15/97) byl vyvolán ohrožením archeologických památek dvěma sondami provedenými v rámci projektu sanace brněnského podzemí, omezil se však pouze na dokumentaci několika profilů s archeologickými souvrstvími.

Těžiště výzkumu spočívalo ve sledování sondy 1, ve které jsme dokumentovali celkem 7 profilů (P1-P6, P8). Bylo zde zjištěno mohutné antropogenní souvrství počínaje 13. stol., jež spočívalo na sprašovém podloží s povrchem v hloubce 4,8 m pod dnešní úrovní terénu. Nejzávažnějším objektem je příkopovitá deprese k. 500, orientovaná přibližně ve směru SZ - JV, jejíž dno nebylo dosaženo. Porušovala sprašové podloží i půdní typ a nejméně 4 nejstarší vrstvy (v profilu P1). Byla zaplněna ještě v průběhu vrcholného středověku, zčásti mocnými požárovými destrukcemi se zuhelnatělými kůly. Zevnitř, tj. západně příkopu, byl dokumentován objekt, patrně pozůstatek zahloubené původně dřevohliněné stavby tzv. „polozemnice“ k. 502 patrně z 1.pol. 13. stol., vně ležela kůlová jamka 501. Stratigrafická